

Den ukrainske socialisten Taras Bilous gick ut i krig – här är hans tankar om fred

24/2 2026

Intervju publicerad i webbtidskrifterna *Jakobin* och *Europe Solidaire Sans Frontières*
Intervjuare *Sasja Talaver*

Fyra år efter Rysslands invasion reflekterar Taras Bilous – en socialist som tjänstgör i den ukrainska armén – kring utmattning, förhandlingar och varför ett ofördelaktigt eldupphör skulle kunna gynna extremhögern.

Idag är det fyra år sedan Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina. Under det senaste året har sakkunniga på båda sidor ofta förutspått avgörande genombrott, antingen på grund av Rysslands ekonomiska problem eller västvärldens vacklande stöd för Ukraina. Men trots att utmattningen ökar på båda sidor, bland annat genom Rysslands massiva attacker mot Ukrainas elnät den senaste tiden, verkar ett fredsavtal fortfarande vara utom räckhåll.

Taras Bilous, en socialist som idag tjänstgör i ukrainsk uniform, har länge efterlyst internationell solidaritet med Ukrainas motstånd. Han har kritiserat vänsterståndpunkter som förespråkade att västvärldens stöd till Kyiv ska skäras ner, och insisterar på att detta bara skulle belöna den ryska aggressionen.

I en intervju med Sasja Talaver förklarar han varför ukrainarna i allt högre grad pressar på för eldupphör, men inte kan acceptera ett fredsavtal som inte garanterar landets framtida försvar.

Du har varit i armén i nästan fyra år. Vad är ditt jobb nu? Hur mår du?

Jag är drönanoperatör som jobbar med flygspaning. Just nu är jag sjukskriven för att återhämta mig från en skada, så jag har mer ledig tid nu än jag har haft de senaste tre åren. Jag mår bra, tack. Jag har fortfarande granatsplitter i levern, men i övrigt är jag helt återställd. Just nu är

jag i Kyiv med mina föräldrar, och min sjukskrivning närmar sig sitt slut.

Hur är situationen i Kyiv efter den ryska beskjutningen av energianläggningar?

Det har äntligen börjat bli varmare, så läget förbättras. Det värsta är över, eller åtminstone blir det inte så stränga frostnätter längre. I allmänhet berodde det på området – på vissa platser har uppvärmningen inte fungerat sedan januari. Det var svårast för de fattiga, personer med funktionsnedsättningar och så vidare.

Det här var definitivt den hårdaste vintern för civila hittills – lyckligtvis var de tidigare vintrarna milda. Ändå var det för många människor som inte tillhörde utsatta grupper lättare än hösten 2022, när Ryssland först började bomba Ukrainas energiinfrastruktur. Då slocknade lamporna, vattenförsörjningen slutade fungera helt och det fanns varken internet eller mobilkommunikation, ibland i dagar. Nu fungerar vattenförsörjningen ofta även när vi inte har el, och kommunikationen är stabil.

I februari 2022 skrev du ett uppmärksammat brev till den västerländska vänstern där du kritiserade den för att insistera på att dess huvudfiende finns i dess egna länder och för dess bristande solidaritet med det väpnade motståndet mot den ryska invasionen. Hur bedömer du situationen nu, efter Donald Trumps påtryckningar för förhandlingar?

Omständigheterna har förändrats, och min ståndpunkt har förändrats något på grund av detta. Men det jag skrev då var i stort sett korrekt. Jag tycker att Trumps misslyckande i fredsförhandlingarna bekräftar det jag skrev då: ”En uppmaning till diplomati i sig betyder ingenting om vi inte tar itu med förhandlingspositioner, konkreta eftergifter och parternas vilja att följa ett eventuellt undertecknat avtal.” När det gäller vapenvilan har Ukraina till exempel sedan april 2025 förespråkade en fullständig och villkorlös vapenvila, men Ryssland accepterar fortfarande inte detta. Men vem på vänsterkanten säger att Ryssland måste tvingas att följa vapenvilan?

Hur skulle du värdera utvecklingen av fredsförhandlingarna?

Först den senaste tiden kan vi säga att riktiga förhandlingar pågår. Det som hände under det senaste året var en show för Trump. Han engagerade sig utan att förstå situationen, med dumma illusioner, och gjorde bara saker och ting värre.

När Trump vann trodde jag att situationen sannolikt skulle förvärras för oss, men ärligt talat hade jag innerst inne en svag förhoppning om att ett mirakel kanske skulle inträffa trots allt.

Även om Trump är den sista person jag skulle vilja be om hjälp, vill jag, precis som andra ukrainare, framför allt att detta fördömda krig ska ta slut. Tyvärr blev det snart klart att inget gott kunde komma av detta.

Det är viktigt att notera att Trump återvände som president när både Ukraina och Ryssland redan var utmattade av kriget, även om det inte var i samma utsträckning som nu. Efter misslyckandet med motoffensiven 2023 blev argumentet att ”vi kan inte överge vårt folk under ockupation” irrelevant. Under hela 2024 växte stödet för att frysa konflikten gradvis i Ukraina, även inom armén. Oavsett vem som vann det amerikanska presidentvalet skulle förhandlingar ha inletts ändå. Och det verkar som om den ukrainska regeringen förstod detta – toppmötet om fred i Schweiz 2024 och operationen i Kursk var bland annat ett försök att stärka sin förhandlingsposition.

Jag tror att många västerländska analytiker inte förstår att den främsta anledningen till att Volodymyr Zelenskyj ändrade sin ståndpunkt om vapenvilan inte var påtryckningar från Trump, utan en förändring i stämningarna bland ukrainarna och ett erkännande av verkligheten på slagfältet. Zelenskyj modifierade sin ståndpunkt redan i november 2024 och gick

med på möjligheten att frysa konflikten, utan att Ryssland återlämnade alla ockuperade territorier. Allt pekade i denna riktning. Redan under våren 2024, när jag hörde någon i den ukrainska armén nämna ”1991 års gränser”, var det alltid sarkastiskt menat.

Förändrades åsikterna även inom armén?

Ja, absolut. Kanske till och med tidigare än i samhället i stort. Jag hörde först folk tala om att det vore vettigt att frysa konflikten redan hösten 2022, från dem som stred runt Bachmut och sedan förflyttades till de bakre linjerna. Men då var detta en sällsynt åsikt, med tanke på den rådande optimismen efter den framgångsrika operationen i Charkiv. Detta förändrades gradvis under 2024.

Hur reagerade folk i din enhet på Trumps initiativ?

Först var det en blandning – rädsla för att Trump skulle dra in det militära stödet och förhoppningar om att kriget äntligen skulle ta slut. Men gradvis slutade folk prata om det. När de tjugoåttio punkterna presenterades i höstas frågade några internationella journalister mig vad vanliga soldater sa, men jag hade inget svar eftersom det verkade som att ingen brydde sig längre. I allmänhet diskuterar soldater inte ofta sådana ämnen – vanligtvis är alla upptagna med sin dagliga rutin. För mitt team var det mest akuta problemet då möss i befästningarna, inte Trump.

Men nu var Ukraina redo att frysa konflikten.

Ja, men för att avsluta kriget skulle Trump vara tvungen att öka trycket på Ryssland, men istället fick vi en fars, med röda mattan utrullad för Vladimir Putin i Alaska. Uppenbarligen bryr sig Trump inte om Ukraina och trodde att han snabbt kunde uppnå fred genom att tvinga Ukraina att gå med på Rysslands villkor. Han förstod inte något av länderna, och om han verkligen hade velat avsluta kriget snabbt, var hans åtgärder kontraproduktiva. Trump skulle kunna skriva en bok om ”konsten att inte sluta avtal”.

Trump gav upp den ena förhandlingspositionen efter den andra, övergav sitt krav på ett ovillkorligt eldupphör och gav Putin vad han ville ha: erkännande och en väg ut ur den internationella isoleringen. I själva verket lekte Putin med honom i ett helt år, och först efter sina historielektioner i Alaska började Trump tydligen förstå vad han hade att göra med. Men nu avvisar ryssarna alla förslag med hänvisning till ”andan från Anchorage”. Det var Trump som serverade dem det.

Vilka verkliga skäl finns det att tro att Putin har övergett sin ursprungliga plan att förstöra den ukrainska staten? Kreml talar fortfarande om ”konfliktens grundorsaker”. Kravet på att överlämna den icke-ockuperade delen av Donbas till Ryssland utan strid kan vara just ett steg i denna riktning.

Men du sa att verkliga förhandlingar till slut är på gång. Varför?

För det första har vi direkta förhandlingar mellan Ukraina och Ryssland, snarare än en show där ”stormakterna” kommer överens om något utan Ukrainas inblandning.

För det andra har delegationernas sammansättning förändrats, och därmed också förhandlingarnas karaktär. Oavsett de politiska förutsättningarna måste viktiga tekniska frågor lösas, i synnerhet hur vapenvilan ska övervakas. Det vore bättre om beslut om sådana tekniska frågor redan var fattade den dagen politiska överenskommelser till slut blir möjliga. Men när det gäller politiska frågor ställer Ryssland fortfarande krav som är oacceptabla för Ukraina, så där står det stilla.

För det tredje började Trump i oktober äntligen sätta press på Ryssland och införde nya sanktioner mot ryska oljebolag. Det är visserligen otillräckligt, men det är alltid något.

Dessutom ställdes Rysslands ekonomi förra året äntligen inför allvarliga problem och gick in i en stagnation. Detta är långt ifrån en kollaps, men problemen växer. Det mesta av landets reservfonder har redan använts under tidigare år för att möta konsekvenserna av sanktionerna och utveckla det militärindustriella komplexet.

Vad tycker du om en av de mest angelägna frågorna i förhandlingarna: säkerhetsgarantier?

Låt oss se på saker och ting med nykter blick. I samband med den internationella ordningens kollaps är inga skriftliga säkerhetsgarantier tillförlitliga. För Ukraina finns det två huvudsakliga säkerhetsgarantier: armén och det faktum att Ryssland har lidit stora förluster i detta krig. Nu kommer de att tänka sig för två gånger innan de attackerar oss igen.

När det gäller förhandlingarna, låt oss jämföra dem med samtalen i Istanbul våren 2022, när ryssarna krävde att den ukrainska armén skulle begränsas till 85 000 soldater. De vill fortfarande begränsa vår armé, men ingen nämner längre sådana löjväckande siffror. Vid den tiden ville de att Ryssland skulle ha rätt att lägga in sitt veto mot militärt stöd till Ukraina i händelse av ett angrepp. Detta skulle ha gjort ett avtal lika värdelöst som Budapestöverenskommelsen från 1994.¹ Ukraina skulle aldrig ha kunnat gå med på det. Vi vet inte med säkerhet vilka villkor Ryssland för närvarande driver, men det verkar som om de inte längre kräver ett sådant veto.

Vissa skribenter hävdar fortfarande att Ukraina och Ryssland var nära att underteckna ett fredsavtal i Istanbul, men att Boris Johnson grusade sådana förhoppningar.

Jag förstår inte hur detta fortfarande kan upprepas efter publiceringen av utkastet till avtal om säkerhetsgarantier och artikeln av Samuel Charap och Sergej Radtjenko om dessa förhandlingar. De visar att även i detta avtal skilde sig parternas ståndpunkter betydligt i viktiga nyckelfrågor. Dessutom diskuterades inte territoriella frågor över huvud taget då – de sköts upp till ett personligt möte mellan Zelenskyj och Putin. Nu diskuteras territorierna, och detta är den svåraste frågan. I slutändan, enligt den ryska vänsteranalytikern Ilja Matveev, över-skattar Charap och Radtjenko Putins vilja att gå med även på de villkor som diskuterades då.

När det gäller västländerna var det största problemet att de vägrade att ge Ukraina de säkerhetsgarantier som Kyiv eftersträvade, och av den anledningen ville man involvera USA och andra i förhandlingarna. Men även de länder som erbjöd säkerhetsgarantier lovade bara att fortsätta leverera vapen. Ukraina ville ha mer. När det gäller dem som skriver att Johnson saboterade förhandlingarna, skulle samma skribenter ha motsatt sig de säkerhetsgarantier som den ukrainska regeringen ville ha om västvärlden faktiskt hade gått med på detta. För det skulle ha inneburit att västvärlden skulle tvingas att gå in i kriget på Ukrainas sida i händelse av en ny rysk aggression.

Om jag förstår rätt tror du alltså att det bästa alternativet just nu är att frysa konflikten. Men innebär inte det betydande risker?

Det är självklart en risk. Och det handlar inte bara om hotet om ett nytt krig, utan också om de politiska, ekonomiska och befolkningsmässiga konsekvenserna av en frusen konflikt. Ju mer ukrainarna bedömer att sannolikheten för ett nytt krig ökar, desto fler kommer att lämna landet när detta krig är över. För övrigt, om det verkligen vore möjligt att sända europeiska trupper till Ukraina, skulle detta vara viktigt inte bara för att förhindra ytterligare rysk aggression utan också för att helt enkelt lugna folket. Ukrainas förmåga att avvärja framtida aggression beror också på hur samhället uppfattar utgången av detta krig.

Men varje dag betalar vi ett mycket högt pris för att fortsätta vårt motstånd, och det medför

¹ Mer om denna, se: [Budapestuppgörelsen 1994](#)

andra risker.

Även om Ukraina får formella säkerhetsgarantier kan en ny rysk invasion fortfarande komma att inledas någon tid efter vapenvilan, och villkoren skulle då vara mycket sämre för oss än de är nu. Det skulle sluta med att större delen av Ukraina ockuperades. Men om vi fortsätter det nuvarande kriget finns det en risk att frontlinjen så småningom kollapsar, med samma dåliga resultat. Jag tror inte att det är en bra idé att fortsätta ett utmattningskrig tills vi får reda på vem som har större uthållighet.

Situationen vid frontlinjen är inte så dålig att vi kan tvingas gå med på Rysslands villkor, av vilka många är oacceptabla eftersom de skulle öka risken för en ny invasion. Detta gäller särskilt Rysslands krav på att överlämna den ockuperade delen av Donbas utan strid. Men vi har inte heller råd att ställa maximalistiska krav. Vi har inte lyxen att kunna se detta som en teoretisk fråga. Våra liv hänger på det.

Och vad skulle du säga till människor som förnekar risken för en ny rysk aggression?

Om de är så säkra, borde de offentligt svära att de personligen kommer att ställa upp och slåss mot den ryska armén i händelse av en ny invasion. Utan detta är deras ord värdelösa.

Du målar upp en mycket dystert bild. Finns det något hopp för framtiden?

Även i bästa fall ser Ukrainas framtid ganska dystert ut. Oavsett vilka återuppbyggnadsprojekt som kan komma att genomföras efter kriget kommer Ukraina aldrig att helt återhämta sig från de förluster som detta krig har åsamkat oss.

I slutändan gäller detta inte bara Ukraina. Även om Ryssland vinner kriget på ett avgörande sätt kan det inte återfå sitt tidigare internationella inflytande. Oavsett hur mycket territorium det lyckas ockupera kommer kriget att få allvarliga konsekvenser för den ryska ekonomin och samhället i stort. Ryssland har betalat för Putins imperialistiska ambitioner med sin framtid.

Hoppet hänger fortfarande på Putinregimens fall. Kanske kan vapenvilan hjälpa. Såvitt jag förstår är den rådande uppfattningen bland den ryska eliten och i samhället att den fullskaliga invasionen var ett misstag av Putin, men eftersom kriget redan har börjat kan man inte riskera ett nederlag. Efter kriget kommer frågan ”varför betalade vi ett så högt pris?” att bli ännu mer avgörande.

I grund och botten är det bara Putinregimens fall som kan leda till varaktig fred. Fram till dess kommer alla fredsavtal, oavsett vilka villkor Ukraina tvingas acceptera, bara att frysa konflikten. Även om någon skryter med att ”jag har skapat fred” kommer Östeuropa fortfarande att leva i rädsla för ny rysk aggression. Och även om Ukraina tvingas kapitulera kommer resultatet inte att bli fred utan motstånd mot ockupationen med andra medel.

I slutändan varar ingenting för evigt, och denna regim kommer ändå att falla så småningom. Men uppenbarligen förstår många västerländska författare och politiker, som fruktar destabilisering i Ryssland efter Putins fall, inte att ju senare detta sker, desto värre blir konsekvenserna. Jag tror att denna rädsla var en av orsakerna till Biden-administrationens överdrivna försiktighet, vilket ledde till att kriget förlängdes och därmed tusentals döda, förstörda städer och rent allmänt till mycket allvarligare socioekonomiska konsekvenser.

Tror du att Ukraina hade större chanser att vinna tidigare i kriget?

Absolut. Chansen fanns fram till senhösten 2023. De förluster och nederlag som Ryssland led då ledde till Jevgenij Prigozjins uppror. Om de ryska förlusterna hade varit ännu större kunde det ha destabiliserat regimen ytterligare. Tyvärr hände detta inte, delvis på grund av misstag från det ukrainska militärledningen, men i ännu högre grad på grund av den överdrivna försiktigheten hos Biden-administrationen och EU. De fördröjde leveransen av vapen för länge,

vägrade inledningsvis att tillhandahålla vissa typer av vapen, och när de äntligen gjorde det var det för sent. När det väl blev ett utnöttningskrig minskade våra chanser dramatiskt.

Ett av Kremels krav är att det ska hållas presidentval i Ukraina. Det verkar som om de ukrainska myndigheterna nyligen har ändrat sin ståndpunkt i denna fråga. . .

Det är intressant, eftersom Putin kräver val för att bli av med Zelenskyj, medan Zelenskyj istället vill ha val för att kunna behålla makten.

Har han någon chans att vinna?

Hans chanser i ett val under kriget är definitivt större än de kommer att vara efteråt. Just nu har han bara en riktig konkurrent, general Valerij Zaluzjnyj. Kriget begränsar politiska strider och människor utövar själv censur. Även nu, när jag pratar med utländska journalister, får jag intrycket att de förstår att ukrainarna utövar själv censur när de kommunicerar med dem, men dessa journalister förstår inte hur mycket kritik mot myndigheterna det finns i ukrainska medier och på sociala nätverk. Men efter kriget kommer detta att bli mycket vanligare, och frågor som "varför drabbades vi av så stora förluster?" kommer att ställas inte bara i Ryssland utan också i Ukraina.

Jag skulle önska att Zelenskyj lämnade politiken efter kriget. Men om han kan förnya sitt mandat fram till krigets slut kommer han säkert att vägra att göra det. Det är svårt att förut säga vilken form det allmänna missnöjet kommer att ta då.

Dessutom ser allt detta illa ut, inte bara ur politisk synvinkel utan också ur juridisk synvinkel. Enligt konstitutionen är val under krigslagar förbjudna, och det är inte heller tillåtet att ändra konstitutionen under krigslagar. Det lagförslag om val under krigslagar som för närvarande utarbetas av parlamentet kan komma att förklaras grundlagsstridigt. Dessutom vill Zelenskyj hålla en folkomröstning samtidigt med valet, vilket är förbjudet enligt lag. Den centrala valkommissionen har förklarat att det kommer att ta sex månader efter att krigslagarna upphävts bara att organisera valprocessen, men regeringen verkar planera att genomföra denna process mycket snabbare. Jag förstår ännu inte hur de tänker göra detta.

Varför behöver han en folkomröstning?

För att få godkännande för ett fredsavtal och för att dela ansvaret med samhället. En folkomröstning skulle vara nödvändig om Ukraina tvingades att lagligt erkänna Rysslands annekteringar. Men varken det ukrainska samhället eller regeringen går med på detta. Det finns inget behov av en folkomröstning; det är bara ytterligare ett exempel på Zelenskyjs ovilja att fatta svåra beslut. Det har funnits många sådana exempel under kriget, och detta har skapat många problem. Regeringen hoppades att kriget skulle ta slut snart, så den sköt upp beslut om svåra frågor tills det var för sent. Vår militära svaghet är nu främst kopplad inte till upphörande av USA:s militära stöd utan till interna problem.

Vilken inverkan hade Trumps politik på krigets förlopp?

Jag är ingen militäranalytiker. Som soldat känner jag till situationen på min del av fronten, men jag förstår kanske inte mer generella frågor. Men i allmänhet tror jag att Trumps politik hade störst inverkan inte på situationen vid stridslinjen utan på de ukrainska städerna bortom fronten. Vårt största militära beroende av USA är inom luftförsvaret. Utan Patriot-system kan vi inte effektivt försvara städerna långt från fronten mot ballistiska missiler. Trumps politik är en av orsakerna till den kraftiga ökningen av civila offer under förra året. Den nuvarande allvarliga situationen inom vår energisektor hänger också samman med detta.

När det gäller situationen vid fronten var effekten inte lika allvarlig. Den största påverkan kom kanske 2024, när republikanerna i kongressen blockerade nytt militärt bistånd i sex

månader. Beroendet av militärt bistånd från USA minskade avsevärt, och Europa kunde delvis kompensera för detta. HIMARS² var till exempel mycket viktigt 2022, men inte längre så mycket. Jag minns inte när jag senast hörde talas om Javelins. Slagfältet har förändrats mycket på grund av drönare.

Låt oss gå vidare till mer civila frågor. Hur tror du att den ukrainska politiken kommer att se ut efter kriget?

För det första måste Ukraina förbli intakt för att ukrainsk politik ska kunna existera. För det andra tror jag att svaret i hög grad kommer att bero på krigets utgång och villkoren i fredsavtalet. Men politiken kommer säkert att förändras avsevärt.

Traditionella ukrainska oligarker har förlorat mycket på grund av kriget. Förutom ekonomiska förluster är många av dem utsatta för politiskt tryck – fem av de tio rikaste ukrainska oligarkerna är föremål för Zelenskyjs sanktioner. Ihor Kolomojskyj, som hjälpte Zelenskyj att vinna 2019, har suttit häktad sedan 2023. Inflytandet från TV som kontrolleras av oligarker har minskat avsevärt. Samtidigt har ett nytt militärindustriellt komplex vuxit fram, och nya politiska entreprenörer kommer säkert att dyka upp ur det efter kriget.

Hur ser det ut med den ukrainska extremhögern?

Återigen kommer allt att bero på krigets utgång. Om det ses som ett nederlag kan extremhögern hävda att ”vi kunde ha hanterat det bättre”, och många människor kommer att tro på dem. Under årens lopp har de skaffat sig tillräckligt symboliskt kapital för att kunna göra det. Om resultatet uppfattas som en seger (om än inte en fullständig sådan) kommer det att bli svårare för dem att omvandla sina militära framgångar till politiskt kapital.

I allmänhet kommer extremhögerens inflytande sannolikt att öka jämfört med före kriget; detta sker nästan överallt i världen. Men jag skulle inte vara hundraprocentigt säker på detta. Efter Majdan verkade det också först som om vi stod inför en uppgång för extremhögern: Svoboda var ett av de tre största oppositionspartierna och gick in i den nya regeringen efter Majdan, och Högra sektorn var den mest kända radikala organisationen på Majdan. Men istället började Svoboda att förlora mark efter Majdan, Högra sektorn lyckades inte bygga vidare på sin framgång och Azov-rörelsen tog flera år på sig att bygga upp sina strukturer och locka till sig unga människor. Under 2019 verkade det ett tag som om de hade fått en ny chans, men istället hamnade extremhögern i en ny kris.

Det finns också ”Trump-faktorn” – en del av den ukrainska extremhögern stödde Trump fram till 2025 och kritiserar nu för det. Detta kan jämföras med Kanada, där Trumps påtryckningar undergrävde de konservativas opinionssiffror och istället gynnade liberalerna. Men det är svårt att säga hur betydande detta inflytande kommer att vara i Ukraina.

Hur är det med den ukrainska vänstern?

Faktum är att vi är ganska svaga. Liksom i andra postsocialistiska länder var den antistalinistiska vänstern i Ukraina tvungen att börja om från grunden. Men medan den nya vänstern i Polen, Slovenien, Kroatien och andra länder har haft vissa segrar sedan 2014, har annekteringen av Krym och kriget i Donbass splittrat och försvagat vänstern i Ukraina.

Invasionen 2022 hade en annan effekt – det skedde en återaktivering, och 2023 återupprättades till och med studentorganisationen *Prjama dija* [Пряма дія] (Direkt aktion). Men våra aktiviteter kompliceras av undantagstillståndet och det faktum att många erfarna aktivister tjänstgör i armén. Vissa har också dött vid fronten, såsom den anarkistiske

² HIMARS står för **M142 High Mobility Artillery Rocket System**, som är ett mobilt amerikanskt raketartillerisystem.

konstnären David Chichkan, antropologen och redaktören för tidskriften *Commons* Evheny Osievskij och andra. Den ryska anarkisten Dmitrij Petrov, som var vår kamrat och redaktör för *Commons*, stupade också i striderna på den ukrainska sidan.

Studentorganisationen Prjama dijas verksamhet har nu även blivit svårare på grund av trycket från extremhögern. Medan extremhögern i början av kriget inte brydde sig om oss, började konflikter uppstå igen under 2024. Men förutsättningarna för konfrontationen har nu förändrats. Till exempel försökte extremhögern 2024 störa introduktionen av en studenttidning i Odesa, men anarkistiska veteraner kom till studenternas försvar. Förra året iscensatte ledaren för ryska nynazister i Ukraina, Denis Kapustin, en provokation vid David Chichkans begravning, men han stoppades av anarkistiska soldater.

När det gäller framtiden beror den i allt högre grad på krigets utgång. Det kan låta kontraintuitivt, men om Ukraina förlorar kommer extremhögern att öka sitt inflytande, och i så fall är det troligt att vi försvinner som kollektiv. Nästa generation vänsteraktivister kommer att tvingas börja om från början. Igen.

Vissa västerländska vänsteraktivister talar fortfarande om den "gamla vänstern", arvtagarna till Sovjetunionens kommunistiska parti i Ukraina, som förbjöds tillsammans med andra proryska partier 2022. Hur svarar du på frågor om dem?

Jag brukar visa en video med en rasistisk reklamfilm av Natalia Vitrenko, vars parti hette Ukrainas progressiva socialistiska parti. Erfarenheten har visat att det är bättre att visa något en gång än att försöka förklara allt med ord.

Det pågår för närvarande en livlig diskussion inom den europeiska vänstern om att öka de offentliga utgifterna för försvar och militarisering. Vad tycker du om detta?

Jag är ingen expert på europeiska försvarsfrågor och jag har inte haft mycket tid att ta reda på exakt vart försvarsutgifterna går i Europa just nu. Vi samarbetar med vänstern i de nordiska länderna, och det verkar som om de har många bra idéer kring detta ämne. De föreslog till exempel ett europeiskt embargo på vapenexport överallt utom till Ukraina – enligt min mening var detta en utmärkt idé. Generellt sett är internationell säkerhet ett ämne för en separat lång diskussion. Men jag skulle vilja kommentera en sak: på sociala medier skyller ibland vissa europeiska vänsteranhängare, som motsätter sig upprustning, på Ukraina för detta. Men detta är ett argument som lägger skulden på offret. Anledningen till den nya kapprustningen är inte det ukrainska motståndet utan den ryska invasionen. Om Ukraina förlorar kommer militariseringen bara att intensifieras.

Sista frågan: Vilken slutsats tycker du att den internationella vänstern bör dra av Trumps första år som president?

Det kan finnas många slutsatser. Jag ska bara säga vad som oroar mig mest. Under det senaste året har den reaktionäre amerikanske presidenten gjort det som "antikrigsvänstern" har efterlyst. Vad har detta lett till? Ökad aggression, fler civila offer och mer förstörelse. Situationen har bara blivit värre. I denna situation tycker jag att "antikrigsaktivisterna" borde ha omprövat sin hållning. Men jag ser fortfarande inte att de gör det.

Många "antikrigsaktivister" på vänsterkanten verkar utgå från logiken: "vi provocerade fram detta krig, så nu ska vi offra dem som utsattes för aggressionen." I Trumps version är det:

"Låt oss offra offren och råna dem." Trots den humanistiska retoriken innebar alla förslag i praktiken att Ukraina skulle lämnas försvarslöst inför den imperialistiska aggressionen. Det borde vara uppenbart vid det här laget att detta är fel tillvägagångssätt. På 1990-talet tvingades Ukraina av USA att överlämna sina kärnvapen till Ryssland, vilket gjorde oss

sårbara.³ USA:s ansvar nu borde vara att hjälpa Ukraina, inte att belöna angriparen.

Översättning; Jan Czajkowski

Lästips

Se [Taras Bilous](#)-avdelningen på marxistarkivet för fler artiklar och intervjuer (om bl a vänstern och Ukrainafrågan).

Andra artiklar om vänstern och Ukrainafrågan:

Jean Birnbaum: [Ukraina, vänstern och det totalitära arvet](#) (2022)

Joseph Confavreux, Fabien Escalona: [En vänster som inget lärt – den franska vänstern och Ukraina](#) (december 2022)

Oksana Dutchak: [10 förskräckliga vänsterargument mot det ukrainska motståndet](#) (juli 2022)

Richard Fidler: [Den kanadensiska vänsterns svar på kriget i Ukraina - en första balansräkning](#) (augusti 2023)

Dale T McKinley: [Internationalism och kriget i Ukraina – hyckleriet i delar av vänstern](#) (juli 2023)

Chris Maisano: [Vad säger den europeiska vänstern om Ukrainakriget?](#) (april 2023)

Paul Mason: [Kriget mot Ukraina och den rödbruna ”vänstern”](#) (april 2023)

Catherine Samary: [Mot Rysslands angreppskrig, och om behovet av en vänster utan koloniala skygglappar](#) (jan. 2023)

Murray Smith: [Rysslands krig i Ukraina och den europeiska vänstern](#) (juli 2023)

Achain Vanaik: [Vänsterns splittring i Ukraina-frågan](#) (december 2022)

³ Syftar på Budapestuppgörelsen 1994, se ovan